

ANALECTA 2011

Jaargang 25, Nrs. 1 en 2 (januari, februari, maart, april, mei, juni 2011)

Inhoudsopgave

Officiële berichten.....	3
Ambtsjubilea 2011.....	8
Fusie parochies Regio Steenberg en 11	11
Grensbeschrijving Sint Annaparochie, Steenberg.....	15
Grensbeschrijving Immanuëlparochie, Zevenbergen.....	17
Onttrekking aan de eredienst kerken te Zandstraat en Hoek	19
Oprichting studentenparochie H. Paulus	21
Homilie op Aswoensdag	23
Zaligverklaring Paus Johannes Paulus II	26
Benoeming Mgr. J. van den Hende tot bisschop van Rotterdam.....	27
Pinksterbrief van Mgr. J. van den Hende	29

Personalia

Presentatie en mutatie

Per 1 januari 2011 heeft de Bisschop de heer S.J.M. DE KONING, priester van het bisdom van Breda, benoemd tot parochievicaris in de parochies die samen de regio Alphen vormen: de parochies H. Willibordus te Alphen, H. Antonius Abt te Riel, O.L.Vrouw van Bijstand te Baarle-Nassau, H. Antonius Abt te Chaam en H. Bernardus te Ulicoten en van de parochie Sint Petrus' Banden te Gilze.

Per 1 januari 2011 heeft, in het kader van de toenemende samenwerking tussen de Jeruzalemparochie te Breda en de parochies H. Maria Hemelvaart te Bavel en H. Laurentius te Ulvenhout, de Bisschop de heer J.M.J.F.M. WITTEVEEN, priester van het bisdom van Breda, benoemd tot pastoor in de zin van eindverantwoordelijk priester van de parochies H. Maria Hemelvaart te Bavel en H. Laurentius te Ulvenhout.

Per 1 januari 2011 heeft de Bisschop eervol ontslag verleend aan de heer P.J.M. VAN GORP, priester van het bisdom van Breda, als parochieadministrator van de parochies H. Laurentius te Ulvenhout en H. Maria Hemelvaart te Bavel.

Per 14 maart 2011 is mevrouw N. VAN DER ZANDE-VAN GEEL benoemd tot coördinator diocesaan Jongerenwerk (0.6 fte.) van het bisdom van Breda.

Per 1 april 2011 heeft de Bisschop mevrouw drs. A.F.L. DE KRIJGER benoemd tot pastoraal werkster van de regio West-Zeeuws-Vlaanderen.

Per 1 april 2011 heeft de Bisschop prof. dr. A.H.M. VAN IERSEL, diaken van het bisdom Haarlem-Amsterdam, benoemd tot diocesaan functionaris voor de Sociale Leer van de Kerk (0.5 fte.)

Per 1 april 2011 wordt de detachering vanuit het bisdom van mevrouw drs. E.A.M. VAN OMMERING bij de Immanuëlparochie beëindigd.

Dat betekent dat zij vanaf 1 april 2011 fulltime (1.0 fte) medewerker is in diocesaan verband voor het project 'De Heilige Schrift verbeelden'.

Per 1 april 2011 heeft de Bisschop de heer B.J. ZWEERS, priester van het bisdom van Breda, ontheven van de opdracht tot ontwikkeling van het stadsmoennikendom, en tevens met gelijke datum eervol ontslag verleend als parochievicaris van de parochie Breda-Centrum.

Emeritaat

Per 1 januari 2011 heeft de Bisschop aan pater J.P. SMEETS o.p., ingevolge zijn eigen verzoek, eervol ontslag verleend als parochievicaris en lid van het pastoraal team van de parochies van de IPV van West-Zeeuws-Vlaanderen.

Overlijden

Op woensdag 9 februari 2011 is de zeereerwaarde pater Franciscus Wilhelmus Johannes SCHREUDER o.carm. in zijn woning te Ossendrecht overleden.

Hij werd geboren op 24 januari 1924 in Uithuizen en is daar ook opgegroeid. In september 1943 trad hij onder de kloosternaam Ansfridus in als novice in de Karmel van Boxmeer. Op 22 september 1947 deed hij in Merkelbeek zijn eeuwige professie en ontving hij daar op 9 juli 1950 de priesterwijding.

Na diverse functies bekleed te hebben elders, kwam pater Schreuder in augustus 1968 naar ons bisdom en werd in Hulst rector van de zusters (tot 1972) en moderator en leraar godsdienst aan de R.K. Middelbare School Jansenius te Hulst. Tevens werd hij godsdienstleraar aan de Middelbare Landbouwschool in Hulst en Goes. In 1983-1984 beëindigde hij zijn werk als leraar en verhuisde naar Putte, later naar Ossendrecht. In het verpleegtehuis ABG te Bergen op Zoom heeft hij priesterlijke assistenties verricht.

De plechtige uitvaart is geschied op maandag 14 februari 2011 in de kerk van de H.Gertrudis te Ossendrecht. Daarna is hij begraven op het parochiële kerkhof.

Moge hij zijn in de vrede van onze verrezen Heer.

Op donderdag 3 maart 2011 is de weleerwaarde heer Adrianus Simon Cornelia Maria VAN DER WERF, diaken van het bisdom van Breda, in zijn woning te Oosterhout is overleden.

Hij werd geboren op 25 juli 1943 in Dorst.

Na werkzaam te zijn geweest in de ziekenhuisverpleging was dhr. van der Werf sinds 1 februari 1979 pastoraal werkzaam in de regio Dongemond, aanvankelijk als pastoraal werker in de parochie Heilige Maria Hemelvaart te Raamsdonksveer, later ook als lid van het pastoraal team voor de parochies die samen de regio Dongemond vormen. In 1988 werd hij tot diaken gewijd en heeft hij als diaken en lid van het team in deze regio zijn werk voortgezet. Op 25 juli 2008 bereikte hij de vijf en zestigjarige leeftijd, hetgeen voor hem reden was om zijn werk als diaken in deze regio te beëindigen.

Diaken Van der Werf was getrouwd met Nel Lourijzen.

De plechtige uitvaart heeft naar zijn wens in besloten kring plaats gevonden op woensdag 9 maart 2011 vanuit de verrijzeniskerk te Oosterhout, waarna de begrafenis was in Dorst.

Moge hij zijn in de vrede van onze verrezen Heer.

Op vrijdag 18 maart 2011 is de zeereerwaarde pater Adrianus Leonardus Cornelis Marie VERSCHURE c.i.c.m. in het ziekenhuis te Breda overleden.

Hij werd geboren op 25 maart 1917 in 's Hertogenbosch. Op 25 juli 1941 is hij tot priester gewijd bij de Missionarissen van Scheut (c.i.c.m.).

Na zijn priesterwijding was hij enige jaren docent op Sparrendaal in Vught en nadien missionaris in Indonesië. Op 1 januari 1974 werd pater Verschure diocesaan secretaris voor Missie en Ontwikkeling en Vredesvraagstukken in het bisdom van Breda. Nadien was hij van 1982 tot 1987 rector in De Zellebergen te Oudenbosch.

In 1987 is pater Verschure verhuisd naar 's Hertogenbosch, in 1996 naar Sparrendaal in Vught. En in 2008 heeft hij met de paters Scheutisten zijn intrek genomen in Woonzorgcentrum Zuiderhout in Teteringen.

De plechtige uitvaart is geschied op vrijdag 25 maart 2011 in de kapel van Woonzorgcentrum Zuiderhout te Teteringen. Daarna is hij begraven op de begraafplaats van Sparrendaal te Vught.

Moge hij zijn in de vrede van onze verrezen Heer.

Op zondag 20 maart 2011 is de zeereerwaarde pater Hendrikus Bernardus VELDHUIS o.f.m.cap. in het kloosterverzorgingshuis te Tilburg overleden.

Hij werd geboren op 27 december 1924 in Enter. Op 6 augustus 1952 is hij tot priester gewijd bij de minderbroeders kapucijnen.

Na zijn priesterwijding preekte hij enige jaren bij volksmissies en verzorgde hij parochieretraites. Vervolgens was hij verbonden aan het kapelwagenwerk in Duitsland.

Van 1969 tot 1974 was pater Veldhuis als parochievicaris verbonden aan de O.L.V. Rozenkransparochie te Breda en vanaf 1977 voor 10 jaar aan de Verrijzenisparochie te Oosterhout. Van 1987 tot 2009 was pater Veldhuis verbonden als priesterassistent aan de verzorgingshuizen De Doelen en Buurstede te Oosterhout.

De plechtige uitvaart is geschied op vrijdag 25 maart 2011, waarna hij is begraven op het kloosterkerkhof in Tilburg.

Moge hij zijn in de vrede van onze verrezen Heer.

Op donderdag 31 maart 2011 is de zeereerwaarde pater Christianus Gerardus NISSEN s.s.s. overleden.

Hij werd geboren op 2 november 1922 te Princenhage. Op 10 september 1950 is hij bij de Sacramentijnen tot priester gewijd te Nijmegen.

Na zijn priesterwijding preekte hij 10 jaar voor Eucharistische Weken en verzorgde hij parochieretraites. Vervolgens was hij kapelaan in Den Haag en Purmerend.

Van 1978 tot 1996 was pater Chris Nissen ziekenhuispastor te Oosterhout.

Van 1996 tot 2002 werkte hij als pastor in Josefhof en Boszicht te Nijmegen.

Sinds eind 2003 woonde hij in het Berchmanianum in Nijmegen.

De plechtige uitvaart heeft plaatsgevonden op dinsdag 5 april 2011 in de kapel van het Berchmanianum, waarna hij is begraven op het kloosterkerkhof van Brakkenstein.

Moge hij zijn in de vrede van onze verrezen Heer.

Op woensdag 6 april 2011 is mevrouw Josepha Henrica Maria SAS te Eindhoven overleden.

Zij werd geboren op 19 maart 1936 te Alphen.

Na eerst gewerkt te hebben als verloskundige werd mevrouw José Sas pastoraal werkster in het bisdom van Breda, eerst in de regio Zundert en vanaf 1998 in de regio Made.

Op 1 april 2001 werd haar eervol ontslag verleend.

De plechtige uitvaart is geschied op maandag 11 april 2011 in de H. Martinuskerk te Sint Oedenrode, waarna de crematie heeft plaatsgevonden in het crematorium te Uden.

Moge zij zijn in de vrede van onze verrezen Heer.

Jubilea in het Bisdome van Breda in het jaar 2011

70 jaar priester 7 juni 2011
Mgr. H.C.A. Ernst te Breda

70 jaar priester 7 juni 2011
drs. W.C.M. v.d. Riet te Bergen op Zoom

70 jaar priester 7 juni 2011
B.M.A. Vroklage te Roosendaal

60 jaar priester 22 december 2011
J.J.Th. Galema te Breda

50 jaar priester 27 mei 2011
C.P.M. Luijkx te Breda

50 jaar priester 16 juli 2011
P.J.A. de Vries s.c.j. te Breda

50 jaar priester 16 juli 2011
H.L.J. van Zandwijk s.c.j. te Nijmegen

50 jaar priester 31 juli 2011
A.W. Gerritsen o.f.m.cap. te Tilburg

50 jaar priester 3 september 2011
dr. J.P. Zuidgeest St. Willebrord

50 jaar priester 23 december 2011
drs.J.P. van Meer s.c.j. te Breda

40 jaar priester 20 juni 2011
A.A.L.F. Damen te Hoogerheide

40 jaar priester 4 juli 2011
P.J.M. Schakenraad s.c.j. te Prinsenbeek

40 jaar priester 24 oktober 2011
drs. H.A.H. Schumacher te Elshout

25 jaar priester 25 maart 2011
drs. P.A.F.M. Vanluffelen s.d.b. te 's Heerenhoek

25 jaar priester 18 mei 2011
drs. J.H.L.M. Voeten te Rijen

12 ½ jaar priester 7 mei 2011
J.P.M. de Bont te Achtmaal

12 ½ jaar diaken 8 mei 2011
A. Leeftang te Steenberg

25 jaar pastoraal werker 1 juni 2011
drs. H.T.M. Paulissen te Bergen op Zoom

12 ½ jaar pastoraal werkster 1 januari 2011
mevrouw C.M.P. Epskamp te Teteringen

12 ½ jaar pastoraal werkster 1 maart 2011
mevrouw E.M.J. Peters-Hoebink te Ulvenhout

12 ½ jaar pastoraal werkster 1 maart 2011
mevrouw H.M.K. Engelen-van Haaren te Breda

12 ½ jaar pastoraal werker 1 augustus 2011
drs. B.J. Laval te Tilburg

12 ½ jaar pastoraal werkster 1 september 2011
mevrouw drs. M.A.A.C. van Gorp

Jubilea chronologisch

1 januari 2011	mevrouw C.M.P. Epskamp, 12 ½ jaar pastoraal werkster
1 maart 2011	mevrouw E.M.J. Peters-Hoebink, 12 ½ jaar pastoraal werkster
1 maart 2011	mevrouw H.M.K. Engelen-van Haaren, 12 ½ jaar pastoraal werkster
25 maart 2011	drs. P.A.F.M. Vanluffelen s.d.b., 25 jaar priester
7 mei 2011	J.P.M. de Bont, 12 ½ jaar priester
8 mei 2011	A. Leeftang, 12 ½ jaar diaken
18 mei 2011	drs. J.H.L.M. Voeten, 25 jaar priester
27 mei 2011	C.P.M. Luijckx, 50 jaar priester
1 juni 2011	drs. H.T.M. Paulissen, 25 jaar pastoraal werker
7 juni 2011	Mgr. H.C.A. Ernst, 70 jaar priester
7 juni 2011	drs. W.C.M. v.d. Riet, 70 jaar priester
7 juni 2011	B.M.A. Vroklage, 70 jaar priester
20 juni 2011	A.A.L.F. Damen, 40 jaar priester
4 juli 2011	P.J.M. Schakenraad s.c.j., 40 jaar priester
16 juli 2011	P.J.A. de Vries s.c.j., 50 jaar priester
16 juli 2011	H.L.J. van Zandwijk s.c.j., 50 jaar priester
31 juli 2011	A.W. Gerritsen o.f.m.cap., 50 jaar priester
1 augustus 2011	drs. B.J. Laval, 12 ½ jaar pastoraal werker
1 september 2011	mevrouw drs. M.A.A.C. van Gulp, 12 ½ jaar pastoraal werkster
3 september 2011	dr. J.P. Zuidgeest, 50 jaar priester
24 oktober 2011	drs. H.A.H. Schumachter, 40 jaar priester
22 december 2011	J.J.Th Galema, 60 jaar priester
23 december 2011	drs. J.P. van Meer s.c.j., 50 jaar priester

JOHANNES HARMANNES JOZEFUS VAN DEN HENDE

**door de genade van God en de gunst van de Apostolische Stoel
Bisschop van Breda**

Aan het pastoraal team, de besturen en de parochianen van de R.K. parochies van Sint Gummarus te Steenberg, van de Vrede te Steenberg-Zuid, van de H. Johannes de Doper te Nieuw-Vossemeer, van Onze Lieve Vrouw ten Hemelopneming te De Heen, van de H. Georgius te Kruisland en van de H. Cornelius te Welberg en van de R.K. quasi-parochie van de H.H. Petrus en Paulus te Dinteloord.

Aan het bestuur van de Interparochiële Caritasinstelling Regio Steenberg.

GEZIEN

het verzoek van de besturen van de R.K. parochies en quasi-parochie in de Regio Steenberg, zoals genoemd in de aanhef, gedaan bij schrijven van 8 september 2010;

GEZIEN

het positief advies van de Hoogerwaarde Heer Ing. P.A.E. de Rooij, deken van het Dekenaat Het Markiezaat, gegeven bij schrijven van 9 november 2010;

GEHOORD,

overeenkomstig het vereiste van can. 515 § 2 C.I.C., de Priesterraad, in vergadering bijeen op 7 december 2010;

GELET

op de resultaten van het gevoerde overleg en op de bepalingen van het kerkelijk recht, in het bijzonder van can. 121 C.I.C.;

OVERWEGENDE

dat een goede uitoefening van de pastorale zorg in de Regio Steenberg en wijziging van de bestuurlijke en organisatorische voorzieningen noodzakelijk maakt;

BESLUIT HIERBIJ

de R.K. parochies en quasi-parochie in de Regio Steenberg, zoals genoemd in de aanhef, samen te voegen tot de R.K. **"Sint Annaparochie"** te Steenberg die geregeerd zal worden door de bepalingen van het "Algemeen Reglement voor het bestuur van een parochie van de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland" (ARBP), laatstelijk vastgesteld door de Bisschoppen van Nederland op 14 juni 1988 en laatstelijk door hen gewijzigd op 9 mei 2006, met inachtneming van de volgende bepalingen:

1. Dit besluit wordt van kracht op 1 januari 2011.
2. Met ingang van die datum houden de R.K. parochies en quasi-parochie in de Regio Steenberg, zoals genoemd in de aanhef, op te bestaan en worden zij samengevoegd tot de R.K. **"Sint Annaparochie"** te Steenberg, overeenkomstig can. 121 C.I.C., zodat deze parochie de enige, algemene en onmiddellijke rechtsopvolger is van de zes voormalige parochies en de quasi-parochie.
3. Met ingang van die datum bestaat het territorium van de R.K. **"Sint Annaparochie"** te Steenberg uit de territoria van de zes voormalige parochies en de quasi-parochie. Het is wenselijk dat er een correcte grensbeschrijving van de parochie wordt opgesteld die de goedkeuring behoeft van de Bisschop van Breda.
4. De parochiekerken van Sint Gummarus te Steenberg, van de Vrede te Steenberg-Zuid, van de H. Johannes de Doper te Nieuw-Vossemeer, van Onze Lieve Vrouw ten Hemelopneming te De Heen, van de H. Georgius te Kruisland, van de H. Cornelius te Welberg en van de H.H. Petrus en Paulus te Dinteloord blijven voor de goddelijke eredienst

bestemd en behouden hun titel.

5. Met ingang van die datum krijgen de zittende leden van de parochiebesturen van de genoemde zes parochies en de quasi-parochie en de zittende leden van drie parochievergaderingen (Kruisland, Steenberg-Zuid en Welberg) eervol ontslag uit hun functie, onder dankzegging voor hetgeen zij in deze functie voor de parochie hebben gedaan, en wordt er voor de R.K. "**Sint Annaparochie**" te Steenberg een parochiebestuur gevormd overeenkomstig de bepalingen van het "Algemeen Reglement voor het bestuur van een parochie van de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland", laatstelijk vastgesteld door de Bisschoppen van Nederland op 14 juni 1988 en laatstelijk door hen gewijzigd op 9 mei 2006.

De pastoor, de Zeereerwaarde Heer J.E.H.M. van Geel, is rechtens lid en voorzitter van het parochiebestuur (art. 25.1 en 26.1 ARBP).

De Heer P.A. van Silt wordt bij dezen benoemd tot lid en vice-voorzitter van het parochiebestuur.

Mevrouw A.R. de Visser-de Bruijn, de Heer J. Gelten, de Heer A.F. Hommel, de Heer C. Verwijs en de Heer K. de Bruijn worden bij dezen benoemd tot lid van het parochiebestuur.

Zo spoedig mogelijk zal een er een rooster van aftreden worden opgesteld, overeenkomstig art. 27.7 ARBP, dat ter kennis gebracht dient te worden van de Bisschop van Breda.

6. Met ingang van die datum wordt de Interparochiële Caritasinstelling in de Regio Steenberg omgezet tot Parochiële Caritasinstelling van de R.K. "**Sint Annaparochie**" te Steenberg, welke zal worden geregeerd door de bepalingen van het "Algemeen Reglement voor het bestuur van een (inter)parochiële Caritasinstelling in de Nederlandse R.K. Kerkprovincie", laatstelijk vastgesteld door de Bisschoppen van Nederland op 12 februari 1991 en laatstelijk door hen gewijzigd op 9 oktober 2001.
De zittende bestuursleden behouden hun functie.

7. Van dit besluit dienen de parochianen op de hoogte te worden gebracht.

Breda, 9 december 2010
Nr. 21/600/2010

✠ Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende,
Bisschop van Breda.

Grensbeschrijving van de Sint Annaparochie te Steenberg

De grens begint op een punt waar het Volkerak, het Hellegat en de Dintel elkaar ontmoeten.

Vanaf dit punt gaat de grens in zuidoostelijke richting door het midden van de Dintel tot de dijk die de scheiding vormt tussen de Oranje Polder en de polder Oud en nieuw Beaumont (525 meter ten zuidoosten van Rijksweg A29). De grens gaat in westelijke en zuidoostelijke richting over het midden van deze dijk en het verlengde van deze dijk tot 150 meter ten zuiden van de Noordzeedijk en gaat dan in oostelijke richting op een afstand van 150 meter van de Noordzeedijk tot een punt 150 meter van de Eerste Kruisweg. De grens gaat in zuidwestelijke richting langs de westzijde op een afstand van 150 meter van de Eerste Kruisweg en het verlengde van de Eerste Kruisweg tot in de Roosendaalsche Vliet.

Vervolgens gaat de grens in zuidoostelijke richting door het midden van de Roosendaalsche Vliet en in zuidelijke richting door het midden van het Mark-Vlietkanaal tot de gemeentegrens tussen Steenberg en Roosendaal. De grens gaat in zuidelijke en westelijke richting over de gemeentegrens Steenberg-Roosendaal tot de Boomvaart of Wouwse Beek, gaat in noordwestelijke richting door het midden van de Boomvaart of Wouwse Beek tot de Oudlandse Watergang en gaat in zuidwestelijke richting door het midden van de Oudlandse Watergang tot de Ligne of Bergsche Watergang.

Vanaf dit punt gaat de grens in noordwestelijke en noordelijke richting door het midden van de Ligne of Bergsche Watergang tot de Westlandse Langeweg en gaat in westelijke richting over het midden van de Westlandse Langeweg tot de Koeveringsedijk. De grens gaat in noordelijke richting over het midden van de Koeveringsedijk tot een punt op de Koeveringsedijk, 1.100 meter ten noorden van de Jan den Boersweg waar een watergang naar de Rubeerdijk loopt. De grens gaat in noordwestelijke richting door deze watergang tot de Rubeerdijk. Vervolgens gaat de grens in zuidwestelijke richting over het midden van de Rubeerdijk tot het water de Verkorting ter hoogte van de

Groenendijk en gaat in westelijke richting 50 meter door de Verkorting tot het midden van de Schelde-Rijnverbinding.

Tenslotte gaat de grens in noordwestelijke, noordelijke en noordoostelijke richting door het midden van de Schelde-Rijnverbinding tot het Volkerak en volgt in noordoostelijke richting het midden van het Volkerak tot de Dintel, dit is het punt van uitgang.

Breda, 25 januari 2011 (Nr. 21/38/2011)

Drs. V.G.P.J.M. Schoenmakers,
Vicaris-generaal.

Grensbeschrijving van de Immanuëlparochie te Zevenbergen

De grens begint op een punt waar het Volkerak en de Dintel elkaar ontmoeten.

Vanaf dit punt gaat de grens in zuidoostelijke richting door het midden van de Dintel tot aan de Keenehaven en in noordwestelijke, later noordelijke richting door het midden van de Keenehaven tot aan het punt, waar de Martenskreek in de Keenehaven uitmondt. Vanaf dit punt gaat de grens in een rechte lijn in zuidoostelijke richting naar de sloot, die de scheiding vormt van perceel sectie A no. 48 en no. 49 en door het midden van die sloot, kruist de Nieuwlandse Dijk, komt vervolgens op het midden van de Weeldijk, volgt het midden van deze dijk in noordoostelijke richting tot voor de scheidingsloot van de percelen sectie C no. 33 en no. 34. Hij gaat nu in zuidoostelijke richting door laatstgenoemde scheidingsloot tot in de Kreekvliet.

Vanaf dit punt gaat de grens in noordoostelijke, later oostelijke richting door de Kreekvliet tot aan de Vlietweg en vervolgens via het midden van deze weg in zuidoostelijke richting tot Rijksweg A17 Bergen op Zoom - Dordrecht. De grens volgt het midden van Rijksweg A17 in noordoostelijke richting tot aan de voormalige gemeentegrens tussen Klundert en Standdaarbuiten, volgt deze gemeentegrens in zuidoostelijke richting tot in de rivier de Mark.

Vervolgens gaat de grens in overwegend oostelijke richting door het midden van de rivier de Mark tot de spoorlijn Breda-Dordrecht. De grens volgt in noordwestelijke richting het midden van de spoorlijn Breda-Dordrecht tot de Zuiddijk, volgt in noordoostelijke richting de Zuiddijk en de Reevliet tot de Hoevenseweg en gaat in noordwestelijke richting over de Hoevenseweg en de Derde Honderdroedeweg tot de spoorlijn Zevenbergschen Hoek-Geertruidenberg. De grens volgt in noordoostelijke richting de spoorlijn Zevenbergschen Hoek-Geertruidenberg tot de Lange Reeweg. Vervolgens gaat de grens in noordwestelijke richting over de Lange Reeweg tot de Gaete en volgt in zuidoostelijke richting de Gaete en de Horenhilsedijk tot de Ruilverkavelingsweg. De grens volgt in noordoostelijke richting de Ruilverkavelingsweg tot in de Haven en volgt in overwegend

noordelijke richting het midden van de Haven en het Gat van den Ham tot in de Amer.

Tenslotte gaat de grens in westelijke richting door het midden van de Amer en het Hollands Diep en vervolgens in zuidwestelijke richting door het Hellegat en het Volkerak tot de Steenbergse Vliet, dit is het punt van uitgang.

Aldus door mij vastgesteld.

Breda, 3 januari 2011

Nr. 21/4/2011

✘ Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende,
Bisschop van Breda.

JOHANNES HARMANNES JOZEFUS VAN DEN HENDE

**DOOR DE GENADE VAN GOD EN DE GUNST VAN DE
APOSTOLISCHE STOEL
BISSCHOP-ELECT VAN ROTTERDAM
EN
APOSTOLISCH ADMINISTRATOR VAN HET
BISDOM VAN BREDA**

Aan het pastoraal team, het parochiebestuur en de parochianen van de Elisabethparochie te Sluiskil.

GEZIEN

het verzoek van het parochiebestuur van de Elisabethparochie, gedaan bij schrijven van 7 april 2011;

OVERWEGENDE,

dat de H. Pastoor van Arskerk te Zandstraat en de H. Kruiskerk te Hoek niet langer voor de katholieke eredienst nodig zijn;

GEZIEN

het advies van de Weledelgeleerde Heer Drs. G.H.M. Kok, dekenaal coördinator van het Dekenaat Zeeland, gegeven bij schrijven van 11 april 2011;

GEHOORD

het kathedrale kapittel, sede vacante de taken vervullend van de priesteraad, in vergadering bijeen op 9 juni 2011;

GELET

op de bepalingen van het kerkelijk recht, met name op de canones 1212, 1222 §2 en 1238 §1 van het Wetboek van Canoniek Recht;

BESLUIT HIERBIJ

genoemde kerken met altaren aan de katholieke eredienst te onttrekken en terug te brengen tot een profaan, niet onwaardig gebruik.

Dit besluit treedt voor betreffende kerk in werking op de datum dat het kerkgebouw een nieuwe eigenaar krijgt.

Voor de liquidatie van de inventaris van genoemde kerkgebouwen dient het parochiebestuur in contact te treden met de Diocesane Liquidatie Commissie.

Breda, 23 juni 2011
Nr. 21/274/2011

✠ Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende,
Apostolisch Administrator.

JOHANNES HARMANNES JOZEFUS VAN DEN HENDE

door de genade van God en de gunst van de Apostolische Stoel
Bisschop-elect van Rotterdam
en Apostolisch administrator van het Bisdom van Breda

OVERWEGENDE

dat het nodig is een voorziening te treffen die het mogelijk maakt de pastorale zorg voor katholieke studenten in het Bisdom van Breda te behartigen;

GELET

op de bepalingen van het kerkelijk recht, in het bijzonder van can. 518 van het Wetboek van Canoniek Recht en van art. 1.2. van het "Algemeen Reglement voor het bestuur van een parochie van de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland" (ARBP), laatstelijk door de Bisschoppen van Nederland vastgesteld op 14 juni 1988 en laatstelijk door hen gewijzigd op 9 mei 2006;

GEHOORD,

overeenkomstig het bepaalde in can. 515 § 2 van het Wetboek van Canoniek Recht, de Priesterraad van het Bisdom van Breda, in vergadering bijeen op 3 juni 2008;

BESLUIT

bij dezen om met ingang van 1 juni 2011 in het Bisdom van Breda een personele parochie voor studenten op te richten, met inachtneming van de navolgende bepalingen.

1. De parochie zal heten “ H. Paulus Parochie” en is gevestigd te Breda.
2. Katholieken die als student zijn ingeschreven aan een instelling van hoger onderwijs die gevestigd is in het Bisdom van Breda zijn parochiaan van de parochie, voor zover zij niet vallen onder het militair ordinariaat.

3. De parochie kan, in overleg met het pastoraal team en het parochiebestuur van Parochie Breda-Centrum, voor het vieren van de goddelijke eredienst gebruik maken van de H. Antoniuskathedraal te Breda.
Indien nodig, kan de Bisschop van Breda toestaan dat de parochie een andere kerk in het Bisdom van Breda voor de liturgie gebruikt, waartoe met het bestuur van betreffende kerk vooraf een zakelijke regeling wordt getroffen.
4. Aan het hoofd van de parochie staat een pastoor.
Bij dezen wordt de Hoogerwaardede Heer R.B.J. van Bronswijk benoemd tot pastoor van de parochie.
5. De parochie wordt bestuurd door het parochiebestuur, dat gehouden is aan de bepalingen van het "Algemeen Reglement voor het bestuur van een parochie van de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland" (ARBP), laatstelijk door de Bisschoppen van Nederland vastgesteld op 14 juni 1988 en laatstelijk door hen gewijzigd op 9 mei 2006.
6. De pastoor van de parochie is van rechtswege voorzitter van het parochiebestuur.

Breda, 30 mei 2011
Nr. 21/247/2011

✠ Mgr. Dr. J.H.J. van den Hende,
Apostolisch administrator.

Homilie op Aswoensdag, 9 maart 2011

Broeders en zusters in Christus,

Vandaag met de liturgie van Aswoensdag markeren wij het begin van de veertigdagentijd. Aan het einde van die periode van ruim veertig dagen vieren wij op Pasen de opstanding van Christus uit de dood. We vieren dat Gods liefde sterker is dan de dood. We vieren het nieuwe leven dat eeuwig duurt. Een mooier en belangrijker feest dan Pasen is er voor ons christenen eigenlijk niet.

Maar nu is het nog geen Pasen. Vandaag beginnen we aan de voorbereiding op dat grote feest van Pasen. De veertigdagentijd is één lange aanloop naar Pasen. Maar die aanloop hebben we hard nodig. Want, voordat we het nieuwe leven van Christus oprecht kunnen vieren moeten we als christenen eerst ons dagelijks leven opnieuw afstemmen op het nieuwe leven van de Heer.

Want dat gewone leven van ons, dat leven van alledag staat dikwijls helemaal niet in het licht van het nieuwe leven van Christus. Al te vaak gebeurt het dat ons leven helemaal geen afspiegeling is van de liefde die Christus ons heeft aangereikt en geleerd in het evangelie. God liefhebben en onze medemens liefhebben als onszelf, daarin schieten wij doorgaans te kort.

Natuurlijk kan iemand hier aanwezig over zichzelf zeggen: met die zonde van mij valt het eigenlijk wel mee, het zou veel erger kunnen: ik ben tenslotte maar een mens!

Maar iemand anders onder ons zou over zichzelf kunnen zeggen: wee mij, ik ben een zondig mens, en ik weet niet of ik het nog wel goed kan maken!

Broeders en zusters, vandaag op Aswoensdag is het voor ons leven in geloof belangrijk dat we ons opnieuw concentreren op de bedoelingen van God. Zou God, die de mens geschapen heeft, dan geen bedoeling met ons hebben gehad. Zijn we er als mensen zomaar toevallig? Maakt het misschien helemaal niets uit of we er zijn?

God heeft de mens gemaakt naar zijn beeld en gelijkenis zegt de Bijbel in het boek Genesis. En in het evangelie van Johannes wordt ons geleerd dat God zoveel van de wereld houdt dat Hij zijn Zoon naar ons gezonden heeft om ons te redden (Joh. 3, 17). Het is heel duidelijk dat wij voor God geen nummer zijn maar mensen met een naam en een hart.

Bij onze God die liefde is kunnen we altijd terecht. Hij heeft alles voor ons over. Kijk maar naar Jezus: zelfs de dood aan het kruis ging Hij niet uit de weg! Zoveel liefde en trouw van God kant kunnen we als mens toch niet onbeantwoord laten? God die ons zo dicht naar zich toehaalt, die God mogen wij toch niet op een afstand houden in ons leven?

In de tweede lezing zegt Paulus vandaag tegen ons: ‘zorgt dat ge Gods genade niet tevergeefs ontvangt’ (2 kor. 6, 1). Sta open voor Gods liefde, houd je niet afzijdig! Zeg niet: die zonden van mij vallen wel mee; de Heer heeft het met mij getroffen! En zeg ook evemin: het is zo erg met mij gesteld door mijn zonden dat God mij vast nooit meer opnieuw wil aannemen!

Paulus zegt: ‘ik smeeek u namens Christus: laat u met God verzoenen’ (2 kor. 5, 20b), ‘vandaag is de dag van het heil’ (1 kor. 6, 2). En de profeet Joel in de eerste lezing (Joel 2, 12-18) voegt daar nog bij: als je als mens spijt hebt hoeft je niet opvallend te schreeuwen of je kleren te scheuren, dat is allemaal buitenkant! Scheur je hart open want God is genadig en barmhartig, God wordt niet gauw kwaad en is vol liefde!

Broeders en zusters, we mogen vandaag met heel ons hart terugkeren naar God. We mogen hier in de kerk samen een begin maken met ons dagelijks leven opnieuw af te stemmen op het leven en de liefde van Christus. We hebben de hele veertigdagentijd om op uitnodiging van God zelf ons persoonlijk leven bij te buigen en te verbeteren in de richting van het evangelie.

Dat nieuwe begin markeren we met een uiterlijk teken: een kruisje van as op het voorhoofd. Daar begint het mee. Dat askruisje is het teken dat we niet verloren willen gaan tot stof, maar dat we met nieuwe moed willen geloven in de blijde boodschap van Christus! Zo mogen we op

weg gaan naar Pasen, en steeds meer mag het licht van Pasen ons hart vernieuwen.

In de evangelielezing van vandaag (Mt. 6, 1-6.16-18) staat te lezen dat een levenshouding volgens het evangelie in ons binnenste moet beginnen. Allereerst gaat het om de vernieuwing van ons hart, van onze innerlijke gezindheid: dat willen zeggen dat we gerechtigheid doen zonder de aandacht te willen trekken, dat we aalmoezen geven zonder geprezen te willen worden, dat we bidden zonder op te willen vallen, en dat we vasten zonder vertoon.

Wanneer in de komende veertigdagentijd daadwerkelijk in ons eigen hart de liefde en de barmhartigheid gaan leven en groeien die ten volle in het hart van onze Heer aanwezig zijn, dan kunnen we pas echt zeggen dat ons leven getekend wordt door het geloof van ons doopsel, door de inspiratie van de heilige Geest, door onze vriendschap met de Heer en onze naaste.

Tot die tijd is vandaag het askruisje het teken van onze oprechte wil tot bekering.

Het is een teken voor ons eigen bestwil. Amen.

✠ J. van den Hende,
Bisschop van Breda.

Viering 2 mei 2011 vanwege zaligverklaring paus Johannes Paulus II

Aan de priesters, diakens, pastoraal werk(st)ers in het bisdom van Breda

Kenmerk: 62 /70 /11

Breda, 04-04-2011

Geachte priesters, diakens en pastoraal werk(st)ers,

Op zondag 1 mei zal in Rome de zaligverklaring plaatsvinden van paus Johannes Paulus II (1920-2005). Paus Johannes Paulus II gaf met grote geestkracht leiding aan onze wereldwijde Kerk gedurende het laatste kwart van de vorige eeuw en in de eerste jaren van het nieuwe millennium.

Ook in het bisdom van Breda staan we stil bij de bijzondere gebeurtenis van de zaligverklaring van paus Johannes Paulus II middels een plechtige eucharistieviering op maandag 2 mei om 19.00 uur in de H. Antoniuskathedraal in Breda.

Ik nodig u en uw parochianen vanuit de verschillende parochies van ons bisdom van harte uit voor deze speciale diocesane viering. Heel bijzonder geldt de uitnodiging ook de parochianen van de Poolse parochie H. Maximilaan Kolbe die verspreid wonen in ons bisdom. Pastoor Klim van de Poolse parochie zal concelebrant zijn in de viering. Ook andere priesters worden in de gelegenheid gesteld te concelebreren (albe en witte stoel meebrengen).

Vriendelijk verzoek om uw parochianen voor deze eucharistieviering op 2 mei a.s. uit te nodigen middels een mededeling rond de (weekend)vieringen in uw parochie.

Bij gelegenheid van de zaligverklaring van paus Johannes Paulus II zullen parochies in het bisdom een set gebedsprintjes ontvangen.

Met vriendelijke groeten,

✠ J.H.J. van den Hende,

Bisschop van Breda.

Benoeming tot bisschop van Rotterdam aanvaard

Aan de priesters, diakens en pastoraal werk(st)ers en alle parochianen in het bisdom van Breda

Kenmerk: 43/25/11

Breda, 10 mei 2011

Geachte medewerkers in het pastoraat en geachte medegelovigen van het bisdom van Breda,

Vijf jaar geleden benoemde paus Benedictus XVI mij tot bisschop-coadjutor in het bisdom van Breda. Een jaar later, eind oktober 2007, volgde de benoeming tot tiende bisschop van Breda. Vandaag, dinsdag 10 mei 2011, is bekend gemaakt dat de paus mij benoemt tot bisschop van Rotterdam.

In de vijf jaren dat ik in uw midden mijn opdracht als coadjutor en als bisschop van Breda mocht vervullen met uw aller medewerking, had ik de gelegenheid intensief met de Kerk van Breda kennis te maken en op te trekken. Het bisdom van West-Brabant en Zeeland is mij in korte tijd vertrouwd geworden. Het diocees ligt mij werkelijk na aan het hart.

Zoals ik in 2006 vertrok uit het bisdom Groningen-Leeuwarden, zo wordt mij ook nu weer gevraagd -wanneer een opvolger in Breda wordt benoemd- te vertrekken uit het bisdom Breda.

Op zaterdag 2 juli 2011 treed ik aan als de vijfde bisschop van het bisdom Rotterdam. Daar zal ik dan de bisschopszetel in bezit nemen. Dat betekent dat ik die dag zal terugtreden als bisschop van Breda. Maar van harte blijf ik nog een tijdje met u verbonden, totdat mijn opvolger in Breda zal aantreden.

Ja zeggen in geloof als diaken, priester en bisschop ligt in elkaars verlengde. Dat heb ik gezegd tijdens de persconferentie op 9 september 2006, bij mijn start in Breda. Dat de weg van je roeping steeds weer nieuwe stappen vraagt wordt op indringende manier zichtbaar nu ik het

verzoek van de paus heb aanvaard om bisschop van Rotterdam te worden. Ook dit nieuwe ‘ja’ ligt in het verlengde van het eerste.

Wanneer je ergens als bisschop begint is het een vereiste dat je de ontvangen herderlijke opdracht verricht met heel je hart. Nu ik t.z.t. uit Breda vertrek, betekent het loslaten van de inmiddels opgebouwde band met het bisdom een hele klus. Het vraagt een stap in geloof.

Graag ben ik de komende tijd nog met u verbonden. Daarna blijft van harte de onderlinge verbondenheid in gebed, zoals ik die band ook mag bewaren met mijn oorspronkelijke bisdom Groningen-Leeuwarden. Wat mij betreft is het nimmer een kwestie van ‘uit het oog uit het hart’! Bovendien: ten diepste blijven we allen deel uit maken van dezelfde wereldwijde Kerk van Christus.

Ik heb mij in het bisdom van Breda van harte ingezet voor het roepingenpastoraat, de catechese en de viering van de sacramenten, voor een bisdombreed engagement waar het gaat om de sociale leer van de Kerk in de samenleving van nu, en voor de intensivering van samenwerking en samenvoeging van parochies met het geloof voorop als onze grootste rijkdom en drijfveer.

Op weg naar Pinksteren, wens ik ons allen de nodige inspiratie toe van de heilige Geest.

‘Oremus pro invicem’ (laten wij blijven bidden voor elkaar)!

✠ J. van den Hende,
bisschop van Breda.

Bijlagen

- Persbericht bisdom van Breda ‘Paus Benedictus XVI benoemt bisschop Van den Hende tot bisschop van Rotterdam’
- Pdf artikel bisdommagazine 2011-2: ‘Vijf jaar bisschop Van den Hende: Roeping, sacramenten en de sociale leer van de Kerk’

Pinksteren 2011 en Maria Ommegang 26 juni

Aan de priesters, diakens, pastoraal werk(st)ers en aan alle parochianen

Kenmerk: 110 /70 /11

Breda, 7 juni 2011

Geachte medewerk(st)ers in het pastoraat, geachte parochianen,

Sinds de bekendmaking dat ik bisschop van Rotterdam zou worden, worden mijn ontmoetingen met mensen in het bisdom van Breda gekleurd door het aanstaande vertrek en het afscheid op termijn van Breda. Maar de afgelopen weken worden toch in de eerste plaats getoontzet door onze gezamenlijke voorbereiding als Kerk op het feest van de heilige Geest.

In de liturgie klonk in het evangelie dat Jezus zijn leerlingen de heilige Geest belooft als Trooster en Helper, de Geest van de waarheid (Joh. 14, 17 en 16, 13) die ons alles in herinnering brengt wat Jezus heeft gezegd en gedaan (Joh. 14, 26). In de Handelingen van de apostelen staat te lezen dat de leerlingen bijeen kwamen in gezelschap van Maria, om te bidden om de komst van de heilige Geest met kracht uit den hoge (Lc. 24, 49; Hand. 1, 8.14).

Op Pinksteren horen we in het evangelie dat de verrezen Heer over zijn apostelen blaast en zegt: ‘ontvangt de heilige Geest’ (Joh. 20, 22). De kruisdood van Jezus leek in eerste instantie het onherroepelijke einde te zijn. Maar Jezus stond op uit het graf: Hij is niet dood, Hij leeft!

In geloof mogen we zeggen dat op Pasen en bij de komst van de heilige Geest sprake is van vernieuwing en continuïteit. Jezus’ woorden worden bewaarheid: “Zie Ik ben met u alle dagen tot aan de voleinding der wereld” (Mt. 28, 20b). Uiteindelijk, in kracht van de heilige Geest trokken de apostelen uit om overal te prediken. De Heer werkte met hen mee en schonk kracht aan hun woord door de tekenen die het verzegelden (Mc. 16, 20).

De continuïteit van de liefde en trouw van Christus hebben de leerlingen van het eerste uur met heel de jonge Kerk intens ervaren. Ook wij -eeuwen later- mogen in het licht van Pasen en Pinksteren vertrouwen op de levende Heer en rekenen op de kracht van de heilige Geest. Nu het opnieuw Pinksteren wordt, wil ik met deze brief u allen van harte aansporen om met heel uw hart open te staan voor de inspiratie en de werking van de heilige Geest in uw leven.

In kracht van de Geest vieren wij als Kerk de rijkdom van de sacramenten, met de eucharistie als bron en hoogtepunt. In kracht van de Geest is Christus dichtbij ons in de sacramenten, die bij uitstek de werkzame tekenen zijn van de levende Heer. Door die broodnodige ontmoeting met de Heer worden wij als Kerk gesterkt en uitgezonden tot dienstbaarheid en liefde in de wereld aan onze medemens, op basis van de sociale leer van de Kerk. Dankzij

Pinksteren brengt de heilige Geest ons in herinnering wat Jezus heeft gezegd toen Hij zijn leerlingen de voeten wuste: “Ik heb u een voorbeeld gegeven, opdat Gij zoudt doen zoals Ik u gedaan heb” (Joh. 13, 15).

De komst van de Geest is een Paasgeschenk. In kracht van de heilige Geest ontdekken wij de continuïteit van Gods liefde en trouw. Ik bid dat ieder van ons, bezielde door de Geest, mag voortbouwen op die continuïteit, door waarachtige getuigen en bewerkers te zijn van Christus' liefde en trouw in onze wereld, in dienst van de vrede en vreugde van Gods Rijk.

Als leerlingen van Christus worden wij geroepen om in kracht van de heilige Geest getuigenis af te leggen van het evangelie (Lc. 21, 13; Hand. 1, 8) en van de hoop die in ons leeft (1 Petr. 3, 15). Om een concrete aanzet te geven hebben we daarom voor parochies -om uit te reiken bij de vieringen van Pinksteren- een gebedskaartje laten maken. Dat werd met het laatste bisdommagazine verspreid en wordt nu voor Pinksteren aan de parochiesecretariaten toegestuurd.

Zoals gezegd, de bekendmaking van mijn benoeming tot bisschop van Rotterdam kleurt momenteel mijn ontmoetingen met mensen in het

bisdom. Ik ben blij dat ik op zondag 26 juni a.s. met velen als bisschop aanwezig mag zijn in Bergen op Zoom voor de Maria Ommegang. Eerst viëren we om 10.00 uur de eucharistie in de St. Gertrudiskerk. Vanaf 15.00 uur gaat de Maria Ommegang door de straten van Bergen op Zoom. Ruim 800 vrijwilligers zullen in een optocht door de stad de bijbelse geschiedenis en de historie van de stad uitbeelden, in het bijzonder met het oog op Maria, de moeder van Jezus.

Maria, die de patroonheilige is van ons bisdom, is voor ons de geloofsgetuige bij uitstek. In kracht van de heilige Geest werd Maria de moeder van Christus. Maria durfde het aan om te zeggen: ‘Mij geschiede naar uw woord’ (Lc. 1, 38). En het was Maria die later samen met de apostelen vurig bad om de kracht van de heilige Geest (Hand. 1, 14).

Ik nodig een ieder in ons bisdom uit om op Pinksteren samen met Maria in geloof te bidden: ‘Geef dat ons hart van liefde brandt voor de boodschap van het evangelie die bestemd is voor alle mensen’. En wellicht ontmoeten wij elkaar op 26 juni in Bergen op Zoom.

Met vriendelijke groeten,

✠ Mgr. dr. J.H.J. van den Hende ,
Apostolisch administrator.

Omslag: oud handschrift, Proloog Johannesevangelie, vers 6.